

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

2 nvč.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto . . . . . gl. 21.—
Za samo večerno izdanje . . . . . 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč., več.

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novojše vesti.)

Dunaj 1. Nagodbeni odsek je sprejel člen VII. carinske in trgovinske zveze, tičeči se prometa in uprave železnic, z resolucijo poslanca Kaftana, s katero se pozivlje vlada, naj prične s poddržavljenjem avstrijske severnozahodne železnice in državne železniške družbe, in s dopolnilnim predlogom poslanca Kerna glede poddržavljanja južne železnice. Tekom razprave je izjavil minister za železnice, da so doneski interesentov, katere je grajal posl. Kaiser, potrebni vsled izvenzakonnega sistema na gradnjah lokalnih železnic.

Dunaj 1. Iz vseh deželnih glavnih mest in iz mnogoštevilnih mest v pokrajinah, kakor tudi z Ogerskega, prihajajo neprenehoma poročila o navdušenih manifestacijah, ki jih prireja prebivalstvo za vladarja. Mesta so krasno dekorirana. Nekaj jih je bilo razsvetljenih že danes zvečer. Vojaške godbe so korakale zvečer po ulicah. Povsod so velike množice ljudstva so spremljevale cesarsko pesem z navdušenimi živjoklici na cesarja.

Pariz 1. Jutri bode povodom slavnosti petdesetletnice cesarja Frana Josipa slovesna služba božja v cerkvi sv. Franca Ksaverija. Na tej službi božji bodo navzoči minister za zunanje stvari, Delcasé, in zastopnika ministerskega predsednika Dupuya in vojnega ministra Freycinet.

Berolin 1. Danes je bil v cerkvi, zgrajeni v spomin cesarja Viljema, na povelje cesarjevo veličasten koncert z orgljami, na katerem je bila navzoča nemška cesarska dvojica, princei in princezinje, vojaške in civilne oblasti, kakor tudi avstro-ogerski poslanik pl. Szögyeny.

Carigrad 1. Dragomani štirih vlastij so izročili porti notifikacijo o imenovanju princea Jurija Grškega višim komisarjem na Kreti.

Domače vesti.

Cesarjev jubilej v Trstu. Rodbina avstrijski narodov je imela danes redek, vzvišen, velik praznik. In kakor da se je nebo samo veselilo na to slavo. Dolgo vrsto dni smo imeli najodurnejše, najneprijaznejše vreme, a danes je zasijalo solnce v vsej svoji krasoti in bliščobi. Zlasti predpoludne je bilo tako, da je človeku kar igralo sree v prsih. Nikdo ne bi mislil, da smo že na pragu zime: imeli smo najkрасnejši zgodnje-jesenski dan. Prav kakor da je hotelo nebo vsuti ves svoj blagoslov doli na cesarja jubilarja — na divno sliko zvestih državljancev, poklanjajočih se svojemu vladarju! Prav kakor da je solnce hotelo svojimi zlatimi žarki v jasni luči kazati pristrčne vezi dinastičnega čutstvanja, ki spajajo srebrnolasega jubilarja z zvestimi podaniki.

Ob 6. uri zjutraj so zagromeli tovovi, in hkratu so mogočno zadoneli zvonovi v linah, po ulicah mesta pa so zveneli veseli zvoki glasbe. Kmalu so vibrirale zastave z raznih javnih poslopij in društev. Prodajalnice so bile zaprte malone vse, ljudje so bili praznično odličeni; iz kratka: vkupno lice mestnih ulic je bilo tako kakor ob največjih praznikih.

Vojaštvo je imelo slovesno službo božjo na vežbališču velike vojašnice in službi božji je sledilo slovesno deljenje jubilejnih svetinj.

Ob 10. uri pa je bila slovesna služba božja v katedrali sv. Justa. Že precej pred 10. uro se je razvila na prostoru pred katedralo pisana, divna slika. Prihajal je voz za vozom in iz vozov so stopali civilni in vojaški dostojanstveniki v bleščečih uniformah, konzuli, zastopniki raznih društev, dame v dragocelih toaletah, a gledalec je bilo na tisoče. Zastopana so bila po deputacijah blizu vsa slovenska društva v Trstu. Med občinskimi svetovalci, kolikor jih je namreč prišlo, smo videli tudi okoličanske zastopnike viteza Nabergoja, Ivana in Alojzija Goriupa in Frana Dollenza. Cerkev se je napolnila do zadnjega kotička. Sv. maša se je začela ob 10. uri in jo je daroval prevzvišeni vladika Šterk ob asistenci mnogih duhovnikov. Cerkevni zbor je pel veličastno. Po maši je bila zahvalna pesem.

Po dovršeni službi božji je bilo na namestništvu vsprejemanje dostojanstvenikov, zastopnikov korporacij in društev, duhovske oblasti z vladiko na čelu, konzulov itd.

Prvi je bil vsprejet župan Dompieri in za njim pa bivši župan Pitteri. Koj za tem so bili na vrsti zastopniki slovenskih društev, v katerih imenu je g. profesor Mandić naprosil njeg. ekscelence, naj isti blagoizvoli sporočiti pred najvišji prestol iskrene čestitke in izraze udanosti mestnih in okoličanskih Slovencev. G. namestnik je povdarjal glasno, da ga posebno veseli, da more biti tolmačem dinastičnega čuta slovenskega prebivalstva ter da hoče nemudoma sporočiti o tem Njeg. Veličanstvu.

Ob poludne so se v obeh delavskih društvih delila darila siromašnim členom, oziroma vdovam in sirotam umrlih členov. Posebno ganljivo se je izvršil ta čin v »Del. podp. društvu«. Predsednik, gosp. prof. Mandić, je nagovoril obdarovance lepimi besedami v pričo več rodoljubov. Označil je pomen današnjega slavlja ter je priporočal obdarovancem, naj se v molitvi spominjajo Njeg. Veličanstva, pa tudi tega društva, ki je v toliko korist svojim členom. Prošijo naj Boga za uspešni nadaljni razvoj tega društva, da bode moglo isto v bodoče še izdatneje podpirati svoje člene na blagor in srečo slovenskega življa v Trstu. Obdarovani možje in žene so solzami hvalečnosti vsprejemali določene jim podpore.

Popoludne, ko smo pisali te-le vrstice, so se zaprle še vse tobakarne in vsa fizijognomija mesta priča, da slavimo nenavaden, izreden dan.

Povdariti treba še posebno, da se tako na predvečer, kakor tudi danes ni dogodila ni najmanja neprilichnost. Oni, ki niso čutstvovali z nami, so bili toliko pametni, da so se — potuhnil.

Sodé po ustmenih poročilih, ki nam prihajajo, se je cesarjev jubilej tudi po okolici slavil na najpristrčneji način. Pričakujemo podrobnejih poročil.

Odlikovanja povodom jubileja cesarjevega. Njegovo Veličanstvo je podelilo odlikovanja tudi mnogim osebam na Primorskem. Vitez Rinaldini je postal baron. Deželni glavar istrski, Campitelli, je dobil komturni križec Fran Josipovega reda z zvezdo. Dekan v Tolminu, Josip Kragelj, zemljišnodavčni evidenčni nadzornik Macák, notar dr. Premierstein v Tolminu, župan dr. Andrej Stanger v Voloskem in dekan Urban Golmajer v Tomaju so dobili viteški križec Fran Josipovega reda. Angelj Ca-

sagrande v Ajdovščini, župan Kastelic v Materiji, župnik Zamlič v Voloskem, viši oficijal Žbona v Trstu so dobili zlati križec za zasluge s krono. Šolski voditelj Bune v Kastvi, župan Pavlica v Rifembergu in Josip Forčič v Rezerju so dobili zlati križec za zasluge. Slednjiš so dobili: viši delavec v javnih skladiščih v Trstu Dolene, nadučitelj Lavrenčič v Št. Petru pri Gorici in občinski tajnik Pečenko v Boveu srebrni križec za zasluge s krono.

Adresa ljubljanskega mesta cesarju. Mestni zbor ljubljanski je sklenil, da po deputaciji izroči cesarju addresso, katera se zaključuje naslednje: »Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane bliža se kakor veren tolmač srčnih čutil vsega mestnega prebivalstva sijajnemu prestolu Vašega Veličanstva, da ob vznóžju njegovem ponovi prisego udanosti in zvestobe ter udano izrazi najspoštlivejša voščila, združena z srčnimi željami, da Bog še dolgo ohrani, ščiti in blagoslovlja Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo«.

Druga železniška zveza s Trstom. Tukajšnjemu »Piccolu« javljajo z Dunaja, da se zbornici poslancev predloži predlog, podpisan od 300 poslancev, s katerim se pozivlja vlada, naj povspeši gradnjo druge železniške zveze s Trstom preko Karavank. V tem predlogu da bode rečeno, da je večina zbornice protivna železnici čez Predel, ampak želi, da se zgradi železnica čez Karavanke. Potem pa bode odločiti, da-li naj se ta črta nadaljuje čez Divačo-Loko ali pa Bohinj. Sicer pa pride vprašanje o drugi železniški zvezi s Trstom še-le pozneje na vrsto, ko bode rešen zakon o lokalnih železnicah.

Slovenska čitalnica v Trstu bo imela začeni se 7. decembrom t. l. vsako sredo plesne vaje v društvenih prostorih. Začetek ob 8 in pol uri zvečer.

Veliki koncert »Slovenskega pevskega društva« se bode torej vršil jutri zvečer v redutni dvorani gledališča Rossetti.

Program je res velezanimiv ter zopet priča o posebnem, umetniškem ukusu gosp. pevovodje. Pevec in pevke se pridno vadijo, da bi častno rešili svojo nalogo in da bi točnim, lepim petjem vsaj nekoliko poplačali trud gosp. pevovodji, ki živi le s petjem in v petji. Občinstvo pa naj le pride mnogobrojno poslušat prekrasne slovenske skladbe, ki bi bile na čast velikim narodom in na katere smo Slovenci lahko ponosni. Večer bode še posebno oživljal vojaški orkester. Pray radi tega orkestra začne se koncert točno ob 8. uri; na kar opozarjamo že zdaj slavno občinstvo.

Vabilo na »Miklavžev večer«, katerega priredi možka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu jutri v nedeljo 4. decembra ob 4. uri pop. v prostorih »Konsumnega društva« pri sv. Ivanu. Razpored: 1. Anton Nedved: »Zvezna« poje možki zbor. 2. Fr. S. F. »Mladit«, otroški prizorček. 3. Vogrič: »Solnce«, poje ženski zbor. 4. Askere: »Svetinja«, deklamuje Josipina Negode. 5. Davorin Jenko: »Tiha luna«, poje možki zbor. 6. Kamilo Mašek: »Bleško jezero«, poje mešan zbor. 7. »Svojeglavneži«, igra v enem dejanji. 8. Miklavžev nastop. — Ustopenina 20 nč. za osebo, sedeži 10 nvč.

Glede na to, da ima veselica plemenito svrho,

in ker je tudi čas — nedelja popoldne — jako ugoden, se priporočamo slavnemu občinstvu za obilni obisk, zlasti pa starišem, ki imajo male otrošice, Darovi naj se pošiljajo v Nadliškovo hišo, v nedeljo popoldne pa naravnost v društvo. Razume se, da v zavrtkih in z jasno pisanim naslovom.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembru 1898. je 140 strank vložilo 42.164 gld. 87 1/2 kr.; 89 strank vzdignilo 20.971 gld. 40 1/2 kr.; 40 strankam se je izplačalo posojil 31.090 gld.; stanje vlog 560.090 gld. 33 1/2 kr.; denarni promet 160.829 gld. 68 kr.

Po dunajskem vzoru. »Slov. Narod« poroča: Včeraj po noči je bila na stolpnem križu šentjakobske cerkve razobešana cesarska zastava. Razobesil jo je gledališki ključarski pomočnik Alojz Ekharth, rojen Dunajčan, 20 let star, pristojen v Grensdof, v okraju Motlersdorf na Ogerskem. Ravno o polnoči prišel je Ekharth k stolpu sv. Jakoba cerkve in je zlezal po strelovodni žici kvisku. Do križa na stolpu je rabil 40 minut in je moral mej plezanjem osemkrat počivati, ker mu je žica prehudo zarezavala prste. Ko je priplezal do križa, privezal je z angleško vrvice drog z zastavo štirikrat na križ. Zastava je črno-rumena, 6 metrov dolga in 1'80 m. široka in jo je kupil Ekharth sam. Ko je Ekharth pritrdil zastavo in se malo na stolpu oddahnil, podal se je po isti poti nazaj. Ob polu 2. uri po polnoči je prišel s stolpa na Sv. Jakoba trg. Na poti navzdol je tudi moral počivati dvakrat. Da si je bila noč mesečna, ni nihče opazil Ekhartha pri plezanju na stolp. Dejal je sam, da je videl na trgu stražnika patrolirati, kateri pa ga ni opazil na stolpu. Zastavo je razobesil Ekharth v proslavo cesarjevega petdesetletnega vladanja, kar sam ponosom pripoveduje.

Ogenj. Včeraj ob 6. uri zvečer je nastal ogenj v zalogi slame in sena na trgu pred splošno bolnico. Škoda znaša 2000 gld., toda lastnik je bil zavarovan. Pol ure pozneje je gorelo v stanovanju g. dr. pl. Porente v ulici delle Acque št. 6. Posrečilo se je pogasiti ogenj še preden so došli gasilci.

Nagla smrt duhovnika. Včeraj okoli 9. ure zvečer se je 46letni duhovnik don Ivan Daris povrnil s sprehoda v svoje stanovanje na Piazza Vecchia št. 1. Komaj došlega je prijel srčni krč. Ko je prišel zdravnik z rešilne postaje, je bil duhovni gospod že mrtev.

Različne vesti

Dražba za poljub. V Londonu — in kje drugje morda tudi ne — še menda ni bilo take dražbe, kakoršnja je bila tam nedavno. Lepa in zelo nadarjena umetnica miss Mabel Karlowe je obljubila poljub onemu, ki da največ v neki dobrodušni namen. Počela se je dražba; prvi je ponudil dva funta, na kar so se mu rogali vsi drugi. Dražba je bila živahna. Ponujalo se je dva, tri, štiri, pet sto funtov, dokler ni konečno zmagal polkovnik Fortsene, ponudivši 800 funtov šterlinov. Opazivši zadrego umetnice, katera bi bila morala sedaj izvršiti svojo obljubo, se jej je polkovnik poklonil in je rekel slovesno: »Gospodičina, nisem dražil za-se, ampak za svojega malega sina, ki slavi danes svoji rojstni dan«. Izrekši je dvignil svojega lepega sedemletnega dečka, kate-rega je umetnica objela in srčno poljubila.

Dolgo spanje. Hrvatski list »Napredak« v Ameriki poroča: 32-letna Rozalija Havens v Wyomingu je prespala vso ameriško-špansko vojno. Globoko užaljena vsled smrti svojega najstarejega sina je neko noč tavalala okolo dve milj daleč od doma. Drugo jutro so jo našli ležati brez zavesti v nekem gozdiču. Odnegli so jo domov. Doma je spala celih 19 tednov, ne da bi se bila prebudila. Ko se je prebudila, je menila, da je spala samo edno noč. Vsi vojni dogodki so ji bili neznani popolnoma. Pripovedovala je o brezkončnem snu, katerega je sanjala ves ta čas. V sanjah je hodila preko severnih snežnih poljan, preko gor in dolin, dokler ni prispela v neko krasno dolino, kamor so navalile divje čete, ki so pobijale prebivalce. Samo ona je ubežala — in na to se je zbudila. Ko je spala, so jo hranili na umeten način in in je med tem časom izgledala mnogo bolje, nego prej, toda trpela je na živcih.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % proti 5 dnevni odpovedi
" 2 1/2 % " 12 " "
" 3 1/2 % " 4 mesečni " "
" 3 1/2 % " 8 " "
" 3 1/2 % " 1 letni " "

Napoleone:

po 2 % proti 20 dnevni odpovedi
" 2 1/2 % " 40 " "
" 2 1/2 % " 3 mesečni " "
" 3 % " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjžici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Svoji k svojim!

Naznanjam sl. občinstvu da sem odprl
novo trgovino na drobno in debelo
z jesihom in finim oljem
ter vsakovrstnega

kolonijalnega blaga

v ulici Poste Nuove št. 3
(hiša Brunner.)

Jesip Starč.

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

Prilika za praznike in novo leto. Velika zaloga zimskih ogrinjal (šjalov) v vseh barvah po gld. 3.60 in gld. 1'20 Zbirka frštanja v raznih risanjih od 20. 30 in 37 nvč. Možke srajce bele in barvane od 90 novč. naprej. Maje iz pliša za gospe po 65, 75 novč. in več samo v prodajalnici

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

100 do 300 gld.

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudec pod naslovom Ludwig Oesterreicher v, Budimpešti, VIII Deutsegasse 8.

Slavnemu občinstvu naznanjam da sem nedavno odprl povsem novo, bogato založeno prodajalnico:

jestvin, kolonijalij in delikates.

Osobito pa opozarjam slavno občinstvo na sledeče predmete svoje prodajalnice: Na pristna vina v steklenicah po litru in pol litra istranska, dalmatinska bela in črna, izborna vipavska iz lastne kleti.

Nadalje se priporočam uljudno osobito pokrajinskim naročnikom za obilna naročevanja blaga, katero razpošiljam v vsaki množini s pošto, ali železnico. Jamčim točnost in brzino oddaje in izredno zmernost cen; oč. naročniki dobe »Cenik« na zahtevo.

Konečno se priporočam tudi vsem oč. družinam stanujočim blizu moje prodajalnice, da me češče počaste svojimi naročili. Naročeno dostavljan tudi na stanovanje.

Vsem gg. odjemnikom se zahvaljujem prav toplo že v naprej za skazano mi naklonjenost ter beležim udanostno.

Anton Furlan, trgovec

v Trstu, via Crociera in piazza S. Francesco 2.

Na zahtevanje cenik in prospekt.

Prva tržiška tovarna

aparato za napravljanje plina acetilena

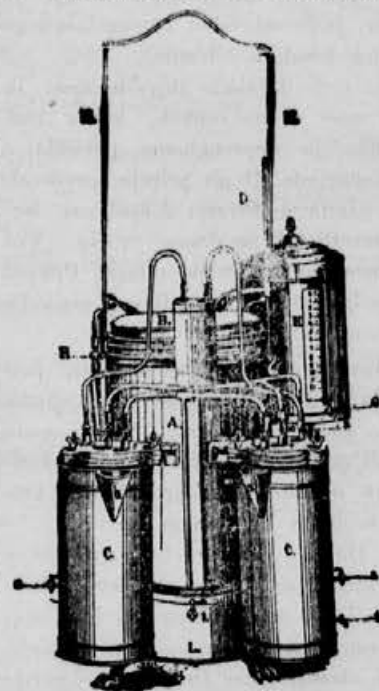
tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instalaterji plina, vode in plina acetilen.

Aparat na acetilen od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rahlen - ne eksplozira, vsprejet od različnih za varovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji

Velika zaloga najboljšega apnenega kisleca, katerega kilogram daje 300 litr. plina.

Velik izbor svetilnic in pripadkov za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC,

na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina (priprave za dvorce [vile] kijoske in mala mesteca).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popravljanje dovodov.

Zaloga

ulic Sanità št. 9.

Delavnica

v ulici S. Giorgio št. 1

PRŠNI PRAH (prah za izvoščeke)

(ne kašljaj).

najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, nahodu in drugim kataricnim afekcijam.

Škatljica z navodilom po 30 nvč. Dobiva se jedino v

lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamorcih“

občlunska palača, Trst.

Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Svetovna kolesa

amerikanski originali

TRIBUNE IN ARENA

odlikovana v vseh državah na kontinentu radi elegancije, točnosti in vstrajanja, prodaja se izključno le pri glavnem zastopniku

ANTONU SKERL V TRSTU,

Via S. Lazzaro št. 6, nasproti palače Salem.

NB. Navadna kolesa prodajajo se proti 2-letni garanciji, ročaj in pritikline po želji kupca.

Mehanična delavnica

za vsakovrstno popravo koles in šivalnih strojev.

CENE ZMERNE.

CENE ZMERNE.